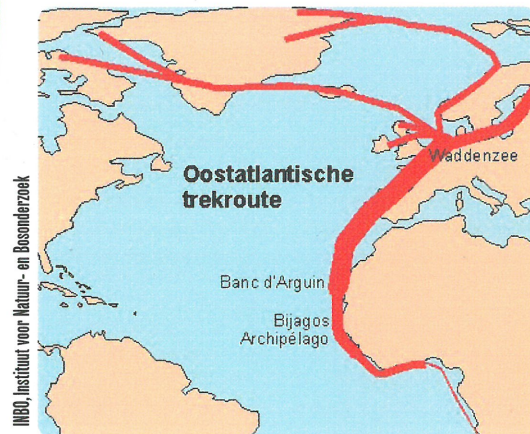

Watervogels langs de Zeeschelde

"Vogels die broeden in de uitgestrekte arctische en boreale gebieden van Canada tot Siberië overwinteren in estuaria en waterrijke gebieden langs de Noordwest-Europese en West-Afrikaanse kusten. Het Schelde-estuarium is een belangrijk knooppunt op deze Oost-Atlantische trekroute."

de grote trek

Estuaria - of rivieren met een getijdenwerking - behoren tot de meest productieve en voedselrijke systemen van de wereld. Veel voedsel, betekent veel gasten!

Jaarlijks komen duizenden trekvogels overwinteren of uitrusten en hun vetreserves aanvullen om vervolgens hun grote tocht te kunnen voortzetten richting overwinterings- of broedgebied. Vogels die de Oost-Atlantische trekroute afleggen, vertrekken uit koude, noordelijke gebieden als Canada tot Centraal-Siberië en overwinteren tussen West-Europa en West-Afrika. Voor sommige soorten ligt het broed- en overwinteringsgebied meer dan 10.000 kilometer uit elkaar! Ze hebben deze reserves dan ook broodnodig om hun tocht te kunnen voltooien en het koude weer te trotseren. In het Schelde-estuarium vinden ze hun voedsel in de slikken en schorren.

de Schelde: nationaal en internationaal van levensbelang voor vogels

Vele soorten verblijven hun hele leven in het estuarium, andere verblijven er slechts enkele maanden per jaar om te broeden, te ruien, als tussenstation om verder te trekken of om er te overwinteren.

Steltlopers zijn typisch voor de Westerschelde, eenden en ganzen eerder voor de Zeeschelde. Het Verdrongen Land van Saeftinghe, ter hoogte van de Vlaams-Nederlandse grens, is vooral voor ganzen en eenden van belang. Dit unieke, uitgestrekte schorrengebied biedt hen een bron van rust en voedsel. Smienten en pijlstaarten worden vaak geteld en grauwe ganzen komen er steeds meer voor.

In de Zeeschelde zijn wintertalingen, wilde eenden, bergeenden, krakeenden, kuifeenden en pijlstaarten als de meest voorkomende eendensoorten. Bergeenden gebruiken het estuarium ook om zichzelf in een nieuw verenkleedje te steken. Tijdens het ruien kunnen ze niet vliegen en zijn ze dus bijzonder kwetsbaar. Langs de Schelde vinden ze veilige plekken om deze periode te overbruggen.

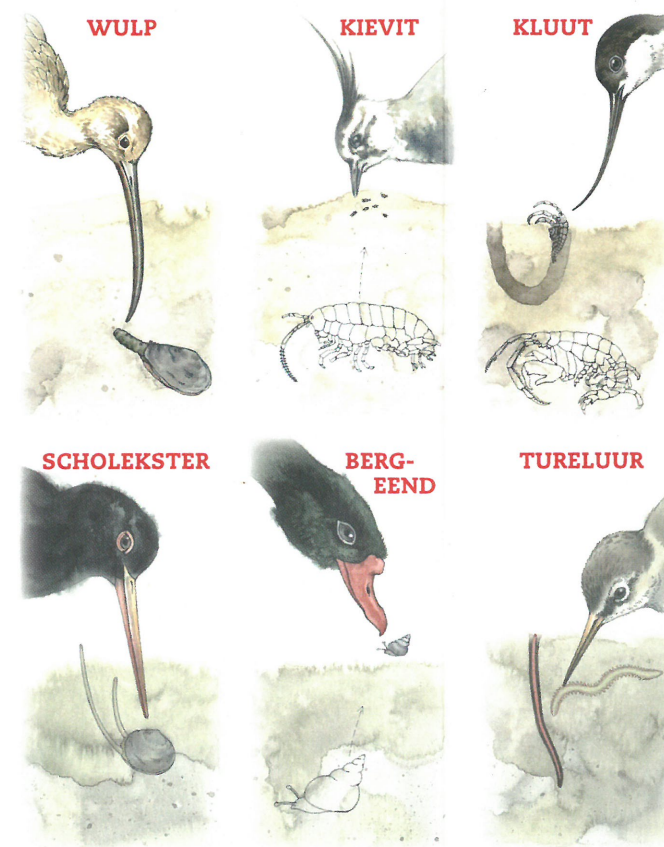
De hoogste aantallen steltlopers vinden we in de Westerschelde. Bonte strandlopers en scholeksters blijven hier graag overwinteren. Andere soorten als de bontbekplevier en de zwarte ruiter strijken slechts neer om bij te tanken. Wulpen, zilverplevieren en rosse grutto's zijn dan weer eigenzinniger: de meeste gebruiken de Schelde als doortrekgebied en kleinere aantallen blijven er overwinteren. Tussen Antwerpen en Gent komen ook steltlopers voor, maar in lagere aantallen. Vooral kieviten blijken de Vlaamse kant van de Schelde wel te waarderen.

Het belang van het estuarium voor watervogels is internationaal erkend. Een voorwaarde voor deze erkenning is dat er minstens 20.000 individuen of 1% van de populatie van een welbepaalde soort in het gebied verblijven. De Schelde voldoet aan beide voorwaarden voor verschillende soorten!

aan tafel!

Hoe vindt een vogel zijn voedsel in de bodem?

Elke vogelsoort is aangepast aan het verzamelen van een bepaald soort voedsel. Zo heeft de ene een korte snavel om op het oppervlak kleine strandvlooiën te pakken. De andere heeft een lange snavel om diep in de modder te boren naar grote wormen. Zeg maar: "elke vogel eet zoals hij gebeit is". Zo is er genoeg eten voor iedereen en is er geen ruzie aan de rijk gedekte tafel van de Zeeschelde.

© Marjtte Heersma/Kris Struyf, Zwin

Deze zoekkaart werd gerealiseerd door het Schelde InformatieCentrum en het Vlaams Instituut voor de Zee, met steun van de Vlaamse overheid binnen het Actieplan 'Wetenschapsinformatie en innovatie'

